

HOTĂRÎRE

Colegiul disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

27 mai 2016

mun. Chișinău

Nr. 23/10

În componență:

Președintele ședinței	- Valeriu Doagă
Membrii Colegiului	- Elena Covalenco
	Victor Boico
	Stelian Teleucă
	Olesea Plotnic
	Vitalie Gamurari
	Veronica Mocan
	Liliana Țurcan

examinînd, în ședință publică, procedura disciplinară intentată în privința judecătorului Judecătoria Cahul, Bușuleac Mihail

CONSTATĂ:

Conținutul sesizării:

La 15 septembrie 2015, adjunctul Procurorului General, Garaba Iurie a depus la Inspekția judiciară o sesizare privind faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Judecătoria Cahul, Bușuleac Mihail, admise la examinarea cauzei civile la cererea depusă de Sorochin Dmitrii cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică.

În motivarea sesizării petiționarul a invocat că, în anul 2014 Republica Moldova și Uniunea Europeană au decis, de comun, liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii R.Moldova care pleacă în țările membre ale Uniunii Europene, iar acest fapt stimulează creșterea numărului persoanelor doritoare să obțină pașaportul cetățeanului R.Moldova, care oferă posibilitatea călătoriei libere în spațiul comunitar.

De asemenea, autorul sesizării a indicat că, investigațiile efectuate de către Procuratura Generală au scos la iveală încercări de obținere a dreptului la cetățenie prin recunoaștere, în temeiul hotărîrilor judecătorești de constatare a faptelor care au valoare juridică.

Astfel, se indică că Judecătoria Cahul (judecător Bușuleac Mihail) la 22 decembrie 2014 a pronunțat hotărîrea, prin care a admis cererea cetățeanului F.Ruse, Sorochin Dmitrii, privind constatarea faptelor care au valoare juridică. Materialele cauzei civile 2-2042/14 la cererea lui Sorochin Dmitrii către Oficiul Stării Civile Cahul, indică că obiectul cererii este de a constata înregistrarea la organele de stare civilă a faptului nașterii lui Sorochin Dumitru, născut la 23.07.1914 și a lui Munteanu Zoia, născută la 07.10.1919, precum și a faptului căsătoriei înregistrate între aceștia la 21.07.1939, toate

evenimentele avînd loc în localitatea Cucoara, raionul Cahul.

Menționează autorul sesizării, precum că din materialele cauzei civile și informațiile prezentate de către Serviciul Stării Civile, se poate de constatat că judecătorul Bușuleac Mihail a acționat premeditat pentru a adopta o hotărîre ilegală pe cauză. Astfel, judecătorul nu a atras, în calitate de persoană interesată, Serviciul Stării Civile, cu toate că documentele de arhivă se păstrează doar la Serviciul Stării Civile.

Totodată, adjunctul Procurorului General a indicat că, judecătorul Bușuleac Mihail a ignorat faptul că, petiționarul nu s-a adresat la oficiul de stare civilă corespunzător, pentru restabilirea actelor, dar s-a adresat direct în instanța de judecată, ocolind calea prealabilă, iar cererea OSC Cahul din 24.11.2014 de scoatere a cererii petiționarului de pe rol, depusă în temeiul art.267 lit.a) Cod de procedură civilă a fost respinsă de instanță prin încheierea din 22.12.2014.

Mai indică autorul sesizării că, la dosar sînt anexate avize privind constatarea lipsei actului de stare civilă (F28ND și F28 CD), care de fapt sînt documente premergătoare începerii procedurii de reconstituire a actelor, dar nu reprezintă o hotărîre finală a organului stării civile. Actele menționate au fost prezentate în copii xerox neautentificate, iar instanța, contrar prevederilor art.138-139 Cod de procedură civilă, nu a verificat proveniența acestor documente, autenticitatea cărora a fost contestată de Serviciul Stării Civile. Investigațiile efectuate au stabilit că avizele menționate nu au fost eliberate de organul stării civile, pe acest fapt fiind pornită urmărirea penală în temeiul art.361 alin.(2) Cod penal.

Autorul sesizării a mai invocat că, judecătorul Bușuleac Mihail, a admis cererea petiționarului, luînd ca bază copii de înscrisuri neautentificate și declarații neprobate, copii neautentificate a unor acte de stare civilă din F.Rusă care nu indică vre-o legătură a solicitantului cu persoanele la care face referire că ar fi trăit pe teritoriu R.Moldova. Mai mult, pe perioada și în localitatea la care s-a cerut reconstituirea actelor s-au păstrat integral registrele, nefiind găsite numele Sorochin Dumitru, Muntean Zoia, precum și înregistrarea căsătoriei acestora.

Relatează autorul sesizării că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31.03.2015, a fost admis apelul declarat de Serviciul Stării Civile, a fost casată hotărîrea Judecătoriei Cahul din 22.12.2014 și respinsă cererea lui Sorochin Dmitrii, ca fiind neîntemeiată. Colegiul judiciar a statuat că prima instanță a apreciat și aplicat eronat normele legii materiale și procesuale, a admis cererea petiționarului în lipsa suportului probatoriu pertinent și concludent care să confirme temeinicia cererii.

Constatările Inspecției judiciare:

Prin raportul Inspecției judiciare din 29 septembrie 2015, s-a concluzionat că în acțiunile judecătorului Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail nu s-a constatat existența unor temeieri rezonabile privind comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Constatările Completului de admisibilitate:

Prin hotărârea Completului de admisibilitate nr.45/5 din 18 martie 2016, a fost admisă sesizarea depusă de adjunctul Procurorului General, Garaba Iurie privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail, constatând existența unor bănuieli rezonabile de comitere de către judecătorul vizat a abaterii disciplinare prevăzute de art.4 alin.(1) lit.b), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor - *aplicarea în mod intenționat, cu rea-voiență sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme; încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției, cu transmiterea cauzei disciplinare pentru examinare în ședința plenului Colegiului disciplinar.*

Obiecțiile judecătorului Bușuleac Mihail la sesizarea depusă de adjunctul Procurorului General, Garaba Iurie.

Reieșind din nota informativă, judecătorul Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail, cu referire la faptele invocate în sesizare, a menționat că argumentele petiționarului sînt neîntemeiate, deoarece primind cererea lui Sorochin Dmitrii privind constatarea faptului ce are valoare juridică, a examinat-o în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. În cauză, nici Oficiul de Stare Civilă Cahul și nici Serviciul de Stare Civilă nu au solicitat atragerea acestuia din urmă ca parte în proces, necesitatea atragerii Serviciului de Stare Civilă nefiind constatată nici de către instanța de apel prin decizia din 31.03.2015. La fel, prin decizia menționată s-a constatat că cauza a fost examinată conform competenței, iar procedura prealabilă nu a fost necesară, totodată la materialele cauzei a fost anexată dovada că petiționarul s-a adresat cu cerere, prin care a solicitat eliberarea actelor, însă s-au eliberat înscrisuri ce atestă faptul că acestea lipsesc. Ulterior, reprezentantul petiționarului, avocatul Granici Sergiu s-a adresat cu cerere, prin care a solicitat reconstituirea actelor, însă OSC a respins cererea ca fiind neîntemeiată.

Astfel, judecătorul consideră că argumentele ce țin de faptul, precum că nu a fost respectată procedura prealabilă, este vădit neîntemeiată. Mai mult că, în acest caz, instanța de apel ar fi emis o încheiere de scoatere a cererii de pe rol.

La fel, invocă magistratul că, la materialele cauzei au fost anexate copiile actelor autentificate de avocatul Granici Sergiu, iar ulterior, în cadrul ședinței de judecată, au fost prezentate actele în original cu ștampila umedă, care nu i-au trezit careva suspiciuni, iar reprezentantul persoanei interesate nu a prezentat nici o dovadă că aceste acte sînt false și nici nu a solicitat efectuarea unei expertize în acest sens.

Totodată, menționează judecătorul că, instanța de apel, casînd hotărîrea primei instanțe, nu a indicat că hotărîrea este ilegală și nu a constatat că a fost cu premeditate aplicate eronat normele de drept.

În concluzie, judecătorul Bușuleac Mihail a solicitat respingerea sesizării ca fiind neîntemeiată.

În ședința plenului Colegiului disciplinar, judecătorul Bușuleac Mihail și-a susținut poziția expusă în nota informativă, solicitând încetarea procedurii disciplinare, din motiv că în acțiunile sale nu s-a constatat abaterea disciplinară la care s-a făcut referință în hotărârea Completului de admisibilitate, la examinarea cauzei dînsul a acționat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Reprezentantul Inspecției judiciare, Tutunaru Ion, a susținut concluzia expusă în raportul Inspecției din 29 septembrie 2015.

Petiționarul, fiind înștiințat legal despre data, ora și locul examinării cauzei disciplinare, nu s-a prezentat în ședință, fără a invoca motivele neprezentării.

Constatările plenului Colegiului disciplinar:

Analizînd temeiurile invocate în sesizare, raportul Inspecției judiciare din 29 septembrie 2015, hotărîrea Completului de admisibilitate din 18 martie 2015, obiecțiile judecătorului, precum și materialele administrate, plenul Colegiului disciplinar conchide că, în acțiunile judecătorului Bușuleac Mihail nu au fost constatate careva abateri disciplinare, prevăzute de art.4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din următoarele considerente.

Potrivit art.34 alin.(5) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, cauza disciplinară se examinează doar în limitele hotărîrii Completului de admisibilitate adoptate în condițiile art.28.

Astfel, potrivit materialelor prezentate s-a constatat că, la data de 11 noiembrie 2014, petiționarul Sorochin Dmitrii a depus în Judecătoria Cahul o cerere privind constatarea faptului care are valoare juridică.

Prin hotărîrea Judecătoriei Cahul din 22 decembrie 2014, cererea a fost admisă integral. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 31 martie 2015, hotărîrea în cauză a fost casată, cu emiterea unei noi hotărîri, prin care a fost respinsă cererea lui Sorochin Dmitrii cu privire la constatarea faptului care are valoare juridică, ca fiind neîntemeiată.

Reieșind din conținutul hotărîrii din 31 martie 2015, Completul de admisibilitate a conchis că în cauză rezultă bănuiala rezonabilă că judecătorul Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail a comis abaterea disciplinară prevăzută de 4 alin.(1) lit.b), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor - *aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme; încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.*

Plenul Colegiului disciplinar constată că, faptele imputate judecătorului Bușuleac Mihail, după cum au fost reținute de Completul de admisibilitate, se reduc exclusiv la încălcarea de către judecătorul vizat a prevederilor art.138-139 Cod de procedură civilă.

Astfel, potrivit art.138 Cod de procedură civilă, înscrisurile se depun în judecată de către părți și de alți participanți la proces.

Înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicîndu-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original cînd, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele pricinii trebuie confirmate numai cu documente în original

sau cînd copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri cînd instanța consideră necesară prezentarea originalului.

În conformitate cu prevederile art.139 Cod de procedură civilă:

(1) Documentele și alte acte eliberate de autorități și de persoane cu funcție de răspundere în limitele competenței și împuternicirilor lor se prezumă a fi autentice. Dacă are unele suspiciuni în privința autenticității lor, instanța este în drept să ceară din oficiu ca autoritatea sau persoana cu funcție de răspundere care le-a eliberat să certifice autenticitatea lor.

(2) La evaluarea documentelor și altor înscrisuri, instanța judecătorească trebuie să se încredințeze, în raport cu alte probe, că documentul ori un alt înscris este emis de autoritatea autorizată, că este semnat de persoana împuternicită, că documentul conține toate elementele prescriptibile unor astfel de documente.

(3) La constatarea veridicității copiei de pe document sau de pe un alt înscris, instanța judecătorească verifică procedeul tehnic de copiere, garantarea identității cuprinsului copiei cu cel al originalului, modul de conservare a copiei.

(4) Instanța judecătorească nu poate considera dovedit un fapt adevărat numai prin copia de pe document, dacă originalul este pierdut, iar copiile de pe el prezentate de părți nu sînt identice, rămînînd imposibilă determinarea prin intermediul altor probe a adevăratului cuprins al originalului.

(6) Puterea probantă a documentului sau a unui alt înscris deteriorat (cu ștersături, radieri, completări etc.) se stabilește de instanță după intima ei convingere.

După cum s-a menționat mai sus, judecătorul Bușuleac Mihail a primit cererea petiționarului Sorochin Dmitrii privind constatarea faptului care are valoare juridică, la care au fost anexate copiile certificatelor de naștere a lui Sorochin Dumitru, născut la 23.07.1914 în satul Cucoara, r-nul Cahul, a lui Munteanu Zoia, născută la 07.10.2019 în satul Cucoara, r-nul Cahul și de căsătorie a acestora încheiată la 21.07.1939 în satul Cucoara, r-nul Cahul. Copiile date au fost autentificate cu ștampila avocatului Granici Sergiu prin înscrierea „copia corespunde originalului documentului prezentat mie” semnătura și data de 10.11.2014.

De asemenea, s-a constatat că în ședința de judecată au fost prezentate și originalele documentelor sus menționate cu ștampila umedă care, după cum a invocat judecătorul Bușuleac Mihail, nu i-a trezit careva suspiciuni, precum că nu ar fi autentice. La fel, au fost prezentate avizele OSC Cahul, prin care se certifică faptul că actele de naștere pe numele lui Sorochin Dumitru, născut la 23.07.2014 și Munteanu Zoia născută la 07.10.1919 în s.Cucoara, r-nul Cahul nu au fost identificate, inclusiv și avizul, prin care se certifică faptul că actul de căsătorie între aceste persoane înregistrat în anul 1939 cu mențiunea „de verificat actele restabilite la OSC”.

Avînd astfel de date, instanța de judecată a adoptat hotărîrea, prin care a admis cererea petiționarului, reieșind din intima ei convingere.

Colegiul disciplinar constată că, autorul sesizării, invocînd că judecătorul Bușuleac Mihail a încălcat intenționat normele imperative ale legislației în vigoare, aplicînd cu rea-voință sau din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme, face trimitere la decizia instanței de apel, prin care a fost casată hotărîrea primei instanțe. Totodată, instanța de apel, casînd hotărîrea menționată, a constatat neîntemeiate și eronate concluziile instanței referitor la

admiterea cererii petiționarului privind constatarea faptului care are valoare juridică, însă nu a constatat în acțiunile judecătorului nici intenția și nici rea-voința sau neglijență gravă la aplicarea normelor de drept procedural sau material, la adoptarea acestei hotărâri.

Mai mult, instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apelantului, precum că prima instanță urma să scoată cererea de pe rol, pe motiv că nu a fost respectată procedura prealabilă de soluționare a cererii, prin adresarea petiționarului la OSC în vederea reconstituirii actelor de stare civilă, or, nici o lege nu prevede că pentru a constata înregistrarea nașterii este obligatorie procedura de soluționare a pricinii pe cale extrajudiciară, ci doar petiționarul este obligat să prezinte probe care adevăresc imposibilitatea obținerii sau restabilirii documentelor care ar certifica înregistrarea nașterii și căsătoriei.

Colegiul disciplinar reține că, potrivit prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr.12 din 07.06.2011, pentru angajarea răspunderii judecătorului nu este suficientă existența unei erori judiciare cauzatoare de prejudiciu drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, aceasta devine imputabilă judecătorului drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă. În acest context, Curtea a notat că anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu este un *temei determinant* pentru sancționarea judecătorului.

O garanție în acest sens, se conține și în art.19 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului, potrivit căruia judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în îndeplinirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

De asemenea, conform art.22 alin.(2) din Legea sus menționată, anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu atrage răspundere, dacă judecătorul care a pronunțat-o nu a încălcat intenționat legea.

Legiutorul a stabilit expres care sînt condițiile angajării răspunderii judecătorului, inclusiv a răspunderii disciplinare.

În acest sens, Colegiul disciplinar atestă că, reieșind din prevederile pct.6 din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 14.12.2010 și pct.8 din Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 07.06.2011, pentru a reține în sarcina judecătorului săvîrșirea unei abateri disciplinare, urmează să se stabilească dacă sînt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și cea subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive, abaterea disciplinară nu subzistă și, prin urmare, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Colegiului disciplinar remarcă că, independența judecătorului este o premisă a statului de drept și o garanție fundamentală a unei judecăți corecte, ceea ce presupune că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gîndire al unui judecător, decît prin proceduri judiciare stabilite.

Cele menționate se regăsesc și în pct.66, 70 din Recomandarea CM/REC (2010) 12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei „Cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile”, potrivit căroră judecătorul nu trebuie să poartă răspundere personală în cazul în care decizia lor este infirmată sau modificată într-o cale de atac. Nu poate fi antrenată răspunderea civilă sau disciplinară a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cauzelor cînd legea a fost încălcată cu rea-credință sau neglijență gravă.

Totodată, potrivit pct.7.2 din Hotărîrea Curții Constituționale nr.28 din 14.12.2010, doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din culpă gravă.

Colegiul disciplinar remarcă că, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, s-a constatat existența unor temeieri rezonabile privind comiterea unei abateri disciplinare de către judecător.

Acestea fiind reținute, pornind de la circumstanțele de fapt stabilite *supra*, cât și reieșind din conținutul cadrului normativ citat anterior, plenul Colegiului disciplinar constată că, în cadrul examinării procedurii disciplinare nu s-a stabilit careva circumstanțe, ce ar confirma faptul că judecătorul Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail, a comis abaterea disciplinară prevăzută de art.4 alin.(1) lit.b), i) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor - *aplicarea în mod intenționat, cu rea-voință sau aplicarea repetată din neglijență gravă a legislației contrar practicii judiciare uniforme; încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfăptuire a justiției.*

Din considerentele menționate și avînd în vedere că materialele procedurii disciplinare nu denotă intenția judecătorului de a încălca legislația în vigoare, plenul Colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a înceta procedura disciplinară intentată în privința judecătorului Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail, din motiv că nu a fost constatată abaterea disciplinară.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile art.36 alin.(1) lit.c), 39 din Legea nr.178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, plenul Colegiul disciplinar

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se încetează procedura disciplinară intentată în privința judecătorului Judecătoriei Cahul, Bușuleac Mihail, pe motiv că nu a fost constatată abaterea disciplinară.

Hotărîrea cu drept de atac la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii copiei hotărîrii motivate.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Membrii Colegiului

Elena Covalenco

Victor Boico

Stelian Teleucă

Olesea Plotnic

Vitalie Gamurari

Veronica Mocan

Liliana Țurcan